

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 15 ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ
ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΥ Ν.128(1)/2018
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΟΛΥ-ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ
ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ
ΑΡ.ΑΙΤΗΣΗΣ ΑΜΧ/163/2019**

1. Εισαγωγή

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως με επιστολή του ημερ. 23/7/2019 και αρ. φακ ΑΜΧ/163/2019 απέστειλε στο Τμήμα Περιβάλλοντος αίτηση του Δήμου Αγίας Νάπας για την κατασκευή Αστικού Πολύ-λειτουργικού Πάρκου. Στις 14/10/2019 απέστειλε Έκθεση Πληροφοριών με βάση τις πρόνοιες του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου [Ν.128(1)/2018].

Κατά την προκαταρκτική εξέταση του έργου διαπιστώθηκε πως απαιτούνταν επιπρόσθετα στοιχεία και στις 13/4/2020 προσκομίστηκε Γεωλογική-γεωτεχνική μελέτη, η οποία αποστάλθηκε στο Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης για απόψεις. Στις 22/4/2020 ο κύριος του έργου απέστειλε επιπρόσθετα στοιχεία αναφορικά με τη χωροθέτηση και τις υποδομές καθώς και το βιολογικό περιβάλλον, τα οποία αξιολογήθηκαν σε συνεργασία και με το Τμήμα Δασών.

2. Χαρακτηριστικά του έργου και υφιστάμενη κατάσταση

Η τοποθεσία του προτεινόμενου έργου βρίσκεται εντός της αστικής περιοχής του Δήμου Αγίας Νάπας. Η Πολεοδομική Ζώνη χαρακτηρίζεται ως Δα5 (ζώνη προστασίας) με ανώτατο συντελεστή Δόμησης/κάλυψης 0.20.1, μέχρι ένα (1) όροφο, ύψους 5 μέτρων. Συγκεκριμένα Η περιοχή που καλύπτει το πάρκο συνορεύει στα ανατολικά με την οδό Γιάννη Ρίτσου, στα Βόρεια με την οδό Τεύκρου Ανθία και στα δυτικά προεκτείνεται μέχρι το δρόμο Αγίας Νάπας-Ξυλοφάγου.

Σε ακτίνα ενός χιλιομέτρου από το έργο υπάρχουν τα εξής:

- Μερικά αγροτικά τεμάχια βόρειο-δυτικά και βόρειο-ανατολικά του έργου
- Σχολείο στα ανατολικά του έργου στα 700 m
- Αστυνομικό σταθμός στα 1000 m
- Τουριστικά καταλύματα, ξενοδοχεία, εστιατόρια, μπαρ κλπ περιμετρικά και σε όλη την ακτίνα των 1000 m του έργου
- Παραλιακό μέτωπο στα 800 m νότια του έργου
- Σταθμός βενζίνης στα 500 m δυτικά του έργου
- Μεσαιωνικό μοναστήρι στα 600 m νότιο ανατολικά του έργου

Το έργο θα διαθέτει τις εξής τρεις εισόδους: βορειοδυτικά (κοντά στο κτήριο της ΣΠΕ Αγίας Νάπας), βορειοανατολικά (από την Γιάννη Ρίτσου μέσα από υφιστάμενη πευκόφυτη περιοχή) και νότια από την οδό Αγίας Μαύρης, μέσω υφιστάμενης πλατείας που θα διαμορφωθεί ως είσοδος του πάρκου.

Το έργο στοχεύει στη δημιουργία ενός πολύ-λειτουργικού πυρήνα πολιτιστικού, ιστορικού, κοινωνικού, ψυχαγωγικού και περιβαλλοντικού χαρακτήρα όπου θα συγκεντρώνονται χρήσεις και λειτουργίες που θα προεκτείνουν τον πολιτιστικό, περιβαλλοντικό, τουριστικό άξονα.

Μέσω του πάρκου διατυπώνεται μια ολοκληρωμένη πρόταση σχεδιασμού, που περιλαμβάνει τον εμπλουτισμό και την επιμέλεια ενός οργανωμένου δικτύου πρασίνου στην πόλη.

2.1 Βασικές υποδομές του προτεινόμενου έργου

Το έργο θα περιλαμβάνει πολλαπλές κατασκευές/χρήσεις όπως:

- **Κεντρική πλατεία (εκδρομικός χώρος)** 1245 m² που θα έχει χώρους στάσης και χώρους πικνίκ.
- **Παιδότοπο** έκτασης 1090 m² με παιχνίδια.
- **Τεχνητή Λίμνη** έκτασης 360 m².
- **Βοτανικό Κήπο** με αρωματικούς θάμνους έκτασης 950 m²
- **Πάρκο ψηφιδωτών** 2000 m² με βοηθητικούς χώρους (αποθήκες, εργαστήρια κλπ.) 930 m² (5 κτήρια εργαστηρίων 160 m² συνολικά)
- **Χώρο απομόνωσης – θέας** έκτασης 660 m² στο ψηλότερο σημείο του πάρκου με πανοραμική θέα προς την Αγία Νάπα και την θάλασσα.
- **Υπαιθρια καταστήματα** για πώληση τοπικών προϊόντων.

Το έργο θα διαθέτει επίσης, υποδομές όπως:

- 2 βοηθητικά κτήρια
- 2 Κιόσκια
- 2 καντίνες
- 5 πωλητήρια
- 2 δημόσια αποχωρητήρια

Αναμένεται να χρησιμοποιηθούν υλικά κατασκευής όπως, οπλισμένο σκυρόδεμα, μεταλλικά ελάσματα, ξυλεία, κουρασάνι, καουτσούκ.

Οι κατασκευές/χρήσεις χωροθετούνται κατά μήκος ενός δικτύου πεζόδρομων σπειροειδούς μορφής.

Βόρεια του πάρκου θα υπάρχει χώρος στάθμευσης για 47 αυτοκίνητα, 4 θέσεις για ΑΜΕΑ, 1 θέση για αυτοκίνητο που μεταφέρει άτομα σε τροχοκάθισμα και ποδηλατοστάσιο.

Στο χώρο του πάρκου θα υπάρχει αστικός εξοπλισμός όπως παγκάκια, βρύσες πόσιμο νερού, δημόσια αποχωρητήρια κλπ. Η άρδευση του χώρου θα γίνεται από το τριτοβάθμιο νερού του Βιολογικού Σταθμού της Πόλης της Αγίας Νάπας.

Όσον αφορά την χωρητικότητα κοινού/επισκεπτών του πάρκου, έχουν υπολογιστεί τα εξής:

Σε σύνολο 8070 m² δαπέδων σε ανοικτούς χώρους (πεζόδρομοι, χώροι συγκέντρωσης κλπ.) και με ελάχιστο απαιτούμενο χώρο 10 m² ανά άτομο υπολογίζονται 807 άτομα στους ανοικτούς χώρους.

Συνολικά στους χώρους αυτούς μπορούν να συναθροιστούν το μέγιστο 276 άτομα. Με βάση και τα πιο πάνω, η συνολική μέγιστη χωρητικότητα του έργου, υπολογίζεται στα 1141 άτομα.

Χάρτης 1. Γενικός Χωροταξικός Σχεδιασμός του έργου

2.2 Γεωλογικά δεδομένα

Η Γεωλογία της περιοχής χαρακτηρίζεται από ιζήματα του σχηματισμού Λευκωσίας/Αθαλάσσας Πλειόκαινου ηλικίας και αποτελούνται από εναλλαγές Βιοκλαστικών Ψαμμιτών ή Ψαμμιτικών Άμμων.

Η Γεωλογία του χώρου του έργου αποτελείται από Ψαμίτες του σχηματισμού Αθαλάσσας/Λευκωσίας, κάτω από τους οποίους σχηματίζεται η μάργα του ίδιου σχηματισμού.

Η έρευνα δεν εντόπισε υπόγεια νερά σε βάθος που θα απαιτηθούν έργα θεμελίωσης. Σύμφωνα με τη μελέτη, η γεωλογία της περιοχής του έργου προσφέρει καλές συνθήκες για θεμελίωση του έργου, χωρίς προβλήματα και εισηγείται συγκεκριμένους τρόπους θεμελίωσης.

2.4 Περιβαλλοντικά και άλλα χαρακτηριστικά της περιοχής μελέτης

Σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών, στη περιοχή του έργου έχουν εντοπισθεί τα εξής είδη χλωρίδας: Πεύκα, Ακακίες, Ροδιές, Ελιές, Φοινικίες, Αόρατοι(*jupiperus rhoenicea*), Συκιές, Αμυγδαλιές, Χαρουπιές και μικροί αριθμοί από θάμνους όπως αγριελιά, καππαριά, Σχινιά, Μερσινιά κ.α.

Σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών και τα συμπληρωματικά της στοιχεία, γενικά λόγω του μικρού μεγέθους του έργου και σύμφωνα με τους μελετητές του έργου δεν αναμένεται να επηρεαστεί σοβαρά η βιοποικιλότητά της περιοχής. Τα πλείστα δενδρύλλια που παρουσιάζονται στην Έκθεση Πληροφοριών, θα παραμείνουν, ενώ όσα επηρεαστούν, θα μεταφυτευθούν σε χώρο που θα υποδείξει ο Γεωπόνος του έργου. Παράλληλα, ξενικά είδη

όπως η ακακία, θα αφαιρεθούν. Για το είδος αόρατος προτείνεται η αφαίρεση περίπου δέκα δέντρων του είδους. Δέντρα του είδους αόρατος που δεν επηρεάζουν την κατασκευή του πάρκου θα παραμείνουν στην θέση τους. Λόγω της μικρής πιθανότητας να διατηρηθούν με μεταφύτευση τους, οι αόρατοι που θα αφαιρεθούν θα αντικατασταθούν με δέντρα που η προμήθεια τους θα γίνει από τα φυτώρια του Τμήματος Δασών σε αριθμό μεγαλύτερο αυτών που θα αφαιρεθούν.

Τέλος θα αφαιρεθούν και θα μεταφυτευτούν περίπου 15 αγριελιές. Οι συγκεκριμένοι θάμνοι βρίσκονται εντός του προτεινόμενου πάρκου ψηφιδωτών και του πεζόδρομου ανατολικά του. Είχαν φυτευτεί οργανωμένα σαν ήμερες ελιές και μετά που τερματίστηκε η καλλιέργειά τους και είχαν ξεράνει, αναβλάστησαν σαν αγριελιές. Θα μεταφυτευτούν σε άλλα σημεία του πάρκου. Από τα άλλα είδη που υπάρχουν στο πάρκο (χαρουπιές, συκιές, ροδιές, αμυγδαλιές κλπ) δεν θα αφαιρεθεί κανένα δέντρο.

Γενικά ο χώρος του έργου περιλαμβάνει τη βλάστηση που περιγράφεται πιο πάνω, γεωργικά τεμάχια και μερικά μικρά παράνομα υποστατικά, όπως κτηνοτροφικό υποστατικό το οποίο και θα κατεδαφισθεί.

3. Επιπτώσεις στο περιβάλλον

Σύμφωνα με την Έκθεση, το έργο δεν αναμένεται να επηρεάσει ιδιαίτερα αρνητικά το περιβάλλον.

Αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις αναμένεται να δημιουργηθούν:

Κατά το στάδιο κατασκευής

- Εκπομπή σκόνης και θορύβου κατά το στάδιο κατασκευής από εργασίες εκσκαφών και διαμόρφωσης στο χώρο του έργου
- Παραγωγή αποβλήτων από εκσκαφές και κατεδαφίσεις
- Εκπομπές αερίων ρύπων από τα μηχανήματα

Τονίζεται πως παρόλο που δεν καταγράφεται στην Έκθεση Πληροφοριών, το έργο αναμένεται να επιφέρει σφράγιση εδάφους στα σημεία των κατασκευών. Ταυτόχρονα θα υπάρξει διατάραξη της βιολογικής ισορροπίας του χώρου μέσω των νέων κατασκευών και των νέων χρήσεων.

Κατά το στάδιο λειτουργίας

- Παραγωγή υγρών αποβλήτων αστικού τύπου
- Αυξημένη κυκλοφοριακή κίνηση στην περιοχή
- Αυξημένες ανάγκες ύδρευσης και υδροδότησης των χώρων
- Αύξηση κινδύνου πρόκλησης πυρκαγιάς

Στην Έκθεση καταγράφεται η ανάγκη εκρίζωσης κοινών ειδών χλωρίδας και παράλληλα τονίζεται πως για τα είδη που κρίνονται σημαντικά, (τα οποία όμως δεν ανήκουν σε καθεστώς προστασίας), θα γίνει προσπάθεια μεταφύτευσης.

4. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη,

Την Έκθεση Πληροφοριών και όλα τα άλλα στοιχεία και δεδομένα που κατέθεσε η εταιρεία στα αρμόδια Τμήματα, τις θέσεις και απόψεις άλλων αρμοδίων Τμημάτων όπως το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης και το Τμήμα Δασών.

Η Περιβαλλοντική Αρχή θεωρεί πως από πλευράς περιβαλλοντικών επιπτώσεων, δεν προκύπτουν ζητήματα που δεν μπορούν να τύχουν διαχείρισης και στη βάση της συμμόρφωσης με τους όρους στο Παράρτημα Ι που ακολουθεί. Επομένως το έργο μπορεί να υλοποιηθεί.

Θεόδωρος Φωκάς
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή 22/6/2020

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 15 ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΥ Ν.128(1)/2018 ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΜΕ ΑΡ. ΑΜΧ/136/2019 ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΟΛΥ-ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ ΑΡ.ΑΙΤΗΣΗΣ ΑΜΧ/163/2019

ΟΡΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

A. Όροι πριν την έκδοση άδεια οικοδομής

---

1. Πριν την έκδοση της άδειας οικοδομής να ετοιμαστεί Σχέδιο Διαχείρισης της Χλωρίδας, τόσο κατά το στάδιο κατασκευής όσο και λειτουργίας. Το Σχέδιο να περιλαμβάνει ανάμεσα σε άλλα, λεπτομερή αναφορά και υπόδειξη των ειδών που θα επηρεαστούν, αντικατασταθούν ή και μεταφυτευτούν. Για σκοπούς έκδοσης άδειας υλοτομίας σύμφωνα με τον Περί Δασών Νόμο, το Σχέδιο να καθορίζει τον αριθμό ανά είδος των δέντρων που θα επηρεαστούν, άμεσα ή έμμεσα από την υλοποίηση του έργου. Το Σχέδιο να κατατεθεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος και Τμήμα Δασών για έγκριση

B. Όροι κατά τη κατασκευή του έργου

---

2. Σε σημεία εντός του χώρου του Πάρκου να δημιουργηθούν σημεία πληροφόρησης των χρηστών, για το περιβάλλον και κυρίως για παρακείμενες σημαντικές προστατευόμενες περιοχές.
3. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο Εργοταξίου που να εφαρμόζεται κατά την υλοποίηση του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου, η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση των μηχανημάτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, των επικίνδυνων ουσιών, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ.
4. (α) Ο Εργολάβος θα πρέπει να ετοιμάσει Ολοκληρωμένο Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και τυχόν Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ) με βάση την παράγραφο 7(1)(α) των Κανονισμών ΚΔΠ159/2011 και τον εκάστοτε τροποποιήσεων τους, που θα συμπεριλαμβάνει και το κόστος της Διαχείρισης των Α.Ε.Κ.Κ. Θα φέρει την πλήρη ευθύνη εφαρμογής του [Κανονισμός 5, Παράγραφος (1)], θα μεριμνά για τη φύλαξη του στο εργοτάξιο και θα το θέτει στη διάθεση των Επιθεωρητών ή άλλων εκπροσώπων του Τμήματος Περιβάλλοντος όποτε αυτό ζητηθεί.

(β) Το σχέδιο πρέπει να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων στο εργοτάξιο περιλαμβανομένης της συλλογής, τυχόν επεξεργασίας και τελικής διάθεσης στερεών και υγρών αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, ανακυκλώσιμων αποβλήτων από εκσκαφές, κατεδαφίσεις κλπ.), να υποδεικνύονται οι χώροι προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων, οι προδιαγραφές των εν λόγω χώρων, ο τρόπος συσκευασίας και προσωρινής αποθήκευσης των αποβλήτων, ποσοστό ανακύκλωσης των αποβλήτων και οι συμφωνίες με φορείς διαχείρισης αποβλήτων.

Θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει περιγραφή τυχόν επεξεργασίας με σπαστήρα (χώρο, διάρκεια, μέτρα μείωσης των επιπτώσεων στο περιβάλλον κ.τ.λ.).

(γ) Ο ιδιοκτήτης καλείται όπως κατακρατεί από τον Εργολάβο ποσό ισάξιο με το κόστος Διαχείρισης των Α.Ε.Κ.Κ. το οποίο αποδεδειγμένα προς τον Εργολάβο μόνο όταν επιβεβαιώσει με βάση την έκθεση του Επιβλέποντα Μηχανικού ότι εκπληρώσε όλους τους όρους του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Διαχείρισης.

(δ) Ο Εργολάβος στο στάδιο υποβολής της προσφοράς να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ [Κανονισμός 7, Παράγραφος (2α και 2β)], ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ), που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων 2011-2016 και Κανονισμών Κ.Δ.Π. 159/2011 και τον εκάστοτε τροποποιήσεων τους, με ποινή αποκλεισμού.

Απαγορεύεται η διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων χωρίς Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης για τα συγκεκριμένα απόβλητα.

(ε) Όταν ο Εργολάβος θα διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων, που εκδόθηκαν δυνάμει του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 [185(Ι)/2011] και τον εκάστοτε τροποποιήσεων του, για συλλογή και μεταφορά ή/και την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση των προνοιών του έργου, με ποινή αποκλεισμού.

(στ) Σε περίπτωση που δεν θα τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή Κατόχους Πιστοποιητικού ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις κατηγορίες του έργου.

5. Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ελαχιστοποίηση της πιθανότητας εκδήλωσης φωτιάς, έκρηξης ή δημιουργίας περιστατικού ρύπανσης στον αέρα, στο έδαφος ή στα επιφανειακά ή και υπόγεια ύδατα, που μπορούν να απειλήσουν την ανθρώπινη υγεία ή και το περιβάλλον.
6. Για την πυροπροστασία του χώρου της ανάπτυξης και του παρακείμενου Κρατικού Δάσους Σωτήρας, ο σχεδιασμός των υποδομών και οι κανόνες λειτουργίας του έργου να προνοούν τα ακόλουθα:
  - i. Περιμετρικά της ανάπτυξης να δημιουργηθεί πράσινη αντιπυρική λωρίδα πλάτους 5-7m, αφαιρώντας όλη τη χαμηλή βλάστηση και κλαδεύοντας όλα τα δένδρα και ψηλούς θάμνους μέχρι το 1/3 του ύψους τους. Η πιο πάνω εργασία να γίνεται κάθε χρόνο, από τον Απρίλιο μέχρι και τον Μάιο. Τα υπολείμματα από την αφαίρεση της χαμηλής βλάστησης και τις κλαδεύσεις να απομακρύνονται σε αδειοδοτημένους χώρους.
  - ii. Κάθε χρόνο, από τον Απρίλιο μέχρι τον Μάιο, να αφαιρούνται και να απομακρύνονται τα ξερά χόρτα από όλη την έκταση του πάρκου.
  - iii. Περιμετρικά της ανάπτυξης, ανά 70m, να εγκατασταθούν και να λειτουργούν πυροσβεστικές φωλιές (μεταλλικό κουτί με διαστάσεις τέτοιες ώστε να χωρέει μέσα ένα τυλικτήρα με λάστιχο διαμέτρου 19mm και μήκους 30m το οποίο να

φέρει αυλό πυρόσβεσης). Οι ακριβείς θέσεις που θα τοποθετηθούν οι πυροσβεστικές φωλιές να συμφωνηθούν με το Τμήμα Δασών.

iv. Να μην επιτρέπεται το άναμμα φωτιάς εντός του πάρκου για οιονδήποτε λόγο.

7. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου ενώ οι θορυβώδεις εργασίες να γίνονται κατά τη διάρκεια κανονικών ωρών εργασίας και όχι Σαββάτο και Κυριακή ή αργίες, για να μην παρενοχλούνται οι κάτοικοι των περιοχών που γειτνιάζουν με τα όρια του έργου.
8. Να καθορισθούν οι κυριότερες πηγές θορύβου και να εφαρμοστούν τα ακόλουθα:
  - (i) Να καταρτιστεί κατάλληλο πρόγραμμα δρομολογίων των οχημάτων μεταφοράς για την ελαχιστοποίηση αυτών με σκοπό την κατά το δυνατό μικρότερη όχληση από την εκπομπή θορύβου.
  - (ii) Όπου δύναται, να γίνεται ταυτόχρονη διενέργεια εργασιών που παράγουν σημαντικά επίπεδα θορύβου, έτσι ώστε να μειώνεται η περίοδος διενέργειας θορυβωδών εργασιών.
  - (iv) Για την έδραση των μηχανημάτων να χρησιμοποιηθούν ελαστικές αντικραδαμικές βάσεις και όπου χρειάζεται και κατάλληλη μόνωση κατά το δυνατόν χρήση εξοπλισμού εξωτερικού χώρου, χωρίς υπέρβαση του ορίου θορύβου του και εξωτερικές θορυβώδεις εργασίες
9. Στους χώρους των εργοταξίων να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να παραδίνονται σε Συλλέκτες/Μεταφορείς που είναι καταχωρημένοι στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που συλλέγουν/μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμο του 2011, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται. Τα οχήματα συλλογής/μεταφοράς να περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό καταχώρισης και να διασφαλιστεί ότι μπορούν να μεταφέρουν τα συγκεκριμένα απόβλητα με τους σχετικούς εξαψήφιους κωδικούς βάση του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων.
10. Τα απόβλητα συσκευασίας που θα προκύπτουν να συλλέγονται, να διαχωρίζονται, να αποθηκεύονται προσωρινά και να παραδίνονται σε Συλλέκτες/Μεταφορείς που είναι καταχωρημένοι στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που συλλέγουν/μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμο του 2011, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται. Τα οχήματα συλλογής/μεταφοράς να περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό καταχώρισης και να διασφαλιστεί ότι μπορούν να μεταφέρουν τα συγκεκριμένα απόβλητα με τους σχετικούς εξαψήφιους κωδικούς βάση του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων.

Κατάλογοι αδειοδοτημένων διαχειριστών αποβλήτων για συλλογή / μεταφορά και επεξεργασία βρίσκονται αναρτημένοι στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος στη διεύθυνση www.moa.gov.cy/environment (Αδειοδοτήσεις - Αδειοδότηση Διαχείρισης Αποβλήτων) και επικαιροποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

11. Οι πρώτες ύλες όπως καύσιμα, λιπαντικά, χημικά και λοιπά καθώς επίσης και όλα τα απόβλητα και ιδιαίτερα τα επικίνδυνα (π.χ. λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, κλπ) που θα παραχθούν, να αποθηκεύονται σε κατάλληλα δοχεία σε χώρους στους οποίους θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση και οι οποίοι θα πρέπει να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Επιπρόσθετα ειδικά για τα καύσιμα και τα μηχανέλαια τα οποία είναι αποθηκευμένα

στο εργοτάξιο και που θα μπορούσαν να διαρρεύσουν στο περιβάλλον, (α) να τοποθετούνται μακριά από τη διακίνηση των οχημάτων για αποφυγή ατυχήματος από σύγκρουση (β) να φυλάσσονται σε κατάλληλα δοχεία και (γ) να περιβάλλονται από δεύτερη δεξαμενή, ελάχιστης χωρητικότητας 110% της μέγιστης χωρητικότητας των πρωτογενών της οποίας η βάση και τα τοιχώματα να είναι αδιαπέραστα από νερό, πετρελαιοειδή και άλλα μηχανέλαια. Η δεύτερη δεξαμενή δεν πρέπει να έχει βάνια εξυδάτωσης των όμβριων υδάτων.

12. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την καταστολή της σκόνης και συγκεκριμένα:

- όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά τα οποία θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα,
- τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (10 km/ ώρα) στους χωμάτινους δρόμους,
- κατά τη μεταφορά χύδην υλικών να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς,
- να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματοουργικές εργασίες,
- όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού,
- η μεταφορά των αδρανών υλικών να γίνεται με σκεπασμένα φορτηγά οχήματα,
- εναπόθεση υλικών σε σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού,
- για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρυμένων με αιωρούμενα σωματίδια, οι χωματοουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων,
- κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών δεν πρέπει να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.

13. Με τον τερματισμό των εργασιών να γίνει απομάκρυνση του εργοταξίου και αποκατάσταση όλων των χώρων.

14. Να γίνεται χρήση διαπερατών υλικών και επιφανειών στους εξωτερικούς υπαίθριους χώρους για αποφυγή σφράγισης του εδάφους και διατήρηση της συνδετικότητας μεταξύ επιφάνειας της γης και εδάφους π.χ. η χρήση απόπλινθων τσιμεντένιων επιστρώσεων σε συνδυασμό με τάφρους απορροής. Επιπλέον να γίνεται χρήση πορωδών υλικών και επιφανειών για επιβράδυνση της απορροής για αποφυγή πλημμυρών.

15. Η κατασκευή και η λειτουργία των κτηριακών εγκαταστάσεων να συνάδει με τις Απαιτήσεις Ελάχιστης Ενεργειακής Απόδοσης Κτηρίου, όπως αυτές καθορίζονται σε Διάταγμα που εκδίδει ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού με βάση το άρθρο 15 των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτηρίων Νόμων του 2006 έως 2012.

16. Ο κύριος του έργου, με βάση το εδάφιο 1 του άρθρου 9 Γ των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμων, πριν την έναρξη της κατασκευής του έργου, θα πρέπει να μελετήσει και να λάβει υπόψη την τεχνική, περιβαλλοντική και οικονομική σκοπιμότητα εγκατάστασης εναλλακτικών συστημάτων παραγωγής ενέργειας υψηλής απόδοσης (π.χ. αποκεντρωμένα συστήματα παροχής ενέργειας

που βασίζονται σε ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, συστήματα συμπαραγωγής, συστήματα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης).

17. Να φυτευτούν δέντρα και θάμνοι στους χώρους πρασίνου του έργου, ώστε να μετριάζεται η αισθητική ρύπανση και τυχόν φωτορύπανση από την ανάπτυξη. Να προτιμώνται τα ιθαγενή και ενδημικά είδη της περιοχής και μεταξύ αυτών τα πλέον ξηρανθεκτικά. Κατάλογος με κατάλληλα είδη κατά υψομετρική ζώνη δίνεται στο <http://tinyurl.com/topiotechnisi> (σελ 21-25), και γενικές πληροφορίες στο <http://tinyurl.com/kupriakos-kipos>.
18. Προτείνεται η βαφή των εσωτερικών χώρων με οικολογικά χρώματα και η χρήση χρωμάτων χαμηλής εκπομπής VOCs, αποφυγή χρήσης μοκετών ή χρήση αυτών με χαμηλή εκπομπή VOCs, αποφυγή χρήσης σύνθετων προϊόντων ξυλείας ή χρήση αυτών με χαμηλές εκπομπές φορμαλδεΐδης και χρήση κόλλας και διαλυτών χαμηλής εκπομπής VOCs.

B. Όροι για το στάδιο λειτουργίας

19. Αναφορικά με τα συστήματα ψύξης και κλιματισμού που θα βρίσκονται στην εγκατάσταση, ο κύριος του έργου υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες του Νόμου, 46(Ι)/2017, περί ορισμένων φθοριούχων αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, περιβαλλοντική καταστροφή αερίων) καθώς και των Κ.Δ.Π. Κανονισμών 335/2018 που προκύπτουν από αυτόν (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό).
20. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή / και το υπέδαφος ή στα επιφανειακά, υπόγεια ή παράκτια νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια, παράκτια ή και τα επιφανειακά νερά ή το έδαφος σύμφωνα με το άρθρο 6 των Περ. Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 έως 2013.
21. Να γίνεται χωριστή Διαλογή στην Πηγή (ΔσΠ), εντός του χώρου του έργου, για τουλάχιστον τα ρεύματα αποβλήτων γυαλί, χαρτί/ χαρτόνι, PMD, βιοαπόβλητα (τροφικά υπολείμματα, πράσινα). Για το σκοπό αυτό να εγκατασταθεί εξοπλισμός (π.χ. συμπιεστής, κάδος) σε λειτουργική θέση εντός του κτιρίου για τη ΔσΠ και εκτός για τη συλλογή. Το προσωπικό να τύχει κατάλληλης εκπαίδευσης / κατάρτισης για τον τρόπο χωριστής ΔσΠ ώστε να επιτυγχάνεται υψηλής ποιότητας ανακυκλώσιμων και οργανικών αποβλήτων. Τα χωριστά διαλεγμένα ανακυκλώσιμα, να συλλέγονται από το Κεντρικό Σημείο Περισυλλογής σε τακτά χρονικά διαστήματα από αδειοδοτημένους διαχειριστές.
22. Τα βρώσιμα έλαια / τηγανέλαια και λίπη από τη λειτουργία κουζίνας, να παραδίνονται σε Συλλέκτες/Μεταφορείς που είναι καταχωρημένοι στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που συλλέγουν/μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμο του 2011, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται. Τα οχήματα συλλογής/μεταφοράς να περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό καταχώρισης και να διασφαλιστεί ότι μπορούν να μεταφέρουν τα συγκεκριμένα απόβλητα με τους σχετικούς εξαψήφιους κωδικούς βάση του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων. Κατάλογοι αδειοδοτημένων διαχειριστών αποβλήτων για συλλογή / μεταφορά και επεξεργασία βρίσκονται αναρτημένοι στην

ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος στη διεύθυνση www.moa.gov.cy/environment (Αδειοδοτήσεις - Αδειοδότηση Διαχείρισης Αποβλήτων) και επικαιροποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Να γίνεται ορθή ρύθμιση της έντασης του φωτισμού ώστε να μην προκαλεί οποιαδήποτε προβλήματα στις γειτονικές αναπτύξεις και να αποφεύγεται η αλόγιστη χρήση ηλεκτρικού ρεύματος για σκοπούς φωτισμού κατά τη διάρκεια της νύχτας.

23. Κατά τη λειτουργία του έργου, προτείνεται η εφαρμογή των πιο κάτω ως μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας:

- φωτισμός με αισθητήρες στους χώρους όπου δεν κρίνεται απαραίτητος ο συνεχής φωτισμός,
- χρήση βελτιωμένης ποιότητας καυσίμων θέρμανσης, συστήνεται όπως τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια (λαμπτήρες, ψυγεία, τηλεοράσεις, θερμαντήρες χώρου, θερμαντήρες νερού και άλλος ηλεκτρικός και ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός) είναι υψηλής ενεργειακής τάξης και παράλληλα να συνάδουν με τις απαιτήσεις του περί Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεδόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 και των σχετικών μέτρων εφαρμογής.

31. Συστήνεται η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (π.χ. ηλιακά πλαίσια για παραγωγή ζεστού νερού και φωτοβολταϊκά πλαίσια για την παραγωγή ηλεκτρισμού).

32. Οι καμένοι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού και λαμπτήρες τύπου LED θα πρέπει να συλλέγονται και να τοποθετούνται σε ειδικούς κάδους που έχουν τοποθετηθεί σε σημεία πώλησης λαμπτήρων.

Τα σημεία στα οποία έχουν τοποθετηθεί κάδοι για τους λαμπτήρες θα τα βρείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.electrocyclosis.com.cy/gr/howtorecycle.ph>.

33. Προτείνεται η εφαρμογή των πιο κάτω ως μέτρα εξοικονόμησης νερού:

- αυτόματο σύστημα άρδευσης για τους χώρους πρασίνου
  - Χρήση ανακυκλωμένου νερού
  - βρύσες ελεγχόμενης ροής στους νιπτήρες,
  - καζανάκια δύο στάσεων στις τουαλέτες.
34. Να προωθείται η χρήση χαρτιού τουαλέτας και κουζίνας από ανακυκλωμένο χαρτί, οικολογικών προϊόντων καθαρισμού και βιοαποικοδομήσιμων σακουλιών σκυβάλων.
35. Να γίνεται χρήση φυσικών λιπασμάτων ως εδαφοβελτιωτικά και αποφυγή ψεκασμάτων με χημικά στους χώρους πρασίνου της μονάδας.

Τμήμα Περιβάλλοντος

Ιούνιος 2020